

ПРЕС КЛИПИНГ

29. децембар 2018. - 7. јануар 2019.

НАСЛОВИ

- Повећан минималац, две хиљаде више за око 300.000 радника(стр.3)**
Може ли експертски тим помоћи да се заустави одлазак младих(стр.3)
Министарство и репрезентативни синдикати потписали колективни уговор за установе културе(стр.5)
Повишица плата запосленима у образовању тек у фебруару(стр.5)
Више од хиљаду васпитачица протестовало испред Скупштине града(стр.6)
Удружење Синдиката пензионера Србије подржало мирне грађанске протесте(стр.6)
Најмање 10.000 људи протестовало у Будимпешти због закона о раду(стр.7)
Може ли експертски тим помоћи да се заустави одлазак младих? (стр.7)
ПРОТЕСТ РАДНИКА "ГУМОПЛАСТИКЕ": Својим телима бране машине(стр.9)
Синдикат правосуђа незадовољан, намештеници "опасност за правосуђе"(стр.9)
Потписан Посебан колективни уговор за установе културе(стр.10)
Сваки пензионер је морао имати право жалбе(стр.11)
За приватизацију још око 80 предузећа(стр.12)
Како ћемо живети у 2019. (стр.13)
Криза не треба да изазива страх(стр.15)
СССВ: Повећати плате, услове рада, сигурност радног места(стр.18)
У Савезу синдиката Војводине сумирали 2018.
Далеко је златно доба(стр.19)
Ниске зараде обележиле 2018. годину, поручују из градског синдиката(стр.19)
Савез самосталних синдиката Ниша: Вратимо потписивање колективних уговора о раду(стр.20)

Повећан минималац, две хиљаде више за око 300.000 радника

ИЗБОР:РТС

С почетком године на снази је и нова минимална цена рада од 155 динара по часу. С тим повећањем минималац је достигао 75 одсто минималне потрошачке корпе. Надлежни оцењују да раст бруто домаћег производа, пад незапослености и сви остали параметри указују на могућност даљег раста најнижих зарада.

Већ у новогодишњој ноћи, прве сате по новој цени одрадили су конобари. Њихове зараде су по правилу оне законом прописане, минималне.

Минимална зарада је сада за око две хиљаде већа него прошле године. Уз 155 динара по часу премашила је 27.000 динара. Иако су синдикати тражили више, кажу важно је да се она редовно повећава.

"Реално гледајући, направио се један квалитетан помак, поготово што последње три године редовно подижемо цену. У ове три године је за 28 одсто подигнута минималне зарада", указује Љубисав Орбовић, председник СССС.

Око 300.000 радника код нас прима минималну зараду. Да је то велики број, сагласни су и у Унији послодаваца, одакле подсећају да је минималац привремено решење, које треба да помогне фирми да изађе из кризе или одустане од посла.

"У зависности од тога са чим се фирма суочава, послодавац треба да изађе из минималне цене рада и исплаћује цену рада, односно зараду радницима онако као што заслужују, а опет у складу са могућностима", напомиње Милош Ненезић, председник Уније послодаваца Србије.

Да има злоупотреба са исплатом минималца, сагласни су и послодавци и синдикати којима је најважнији заштитни елемент тако прописане зараде.

"Нама је, да кажем, неки циљ да у наредне две-три-четири године најкасније, минимална цена рада и просечна пензија буду на нивоу минималне потрошачке корпе", наводи министар за рад Зоран Ђорђевић.

Да је у протеклом периоду минимална зарада расла брже од просечне, показује податак да је у односу на 2012. чак упола већа.

Може ли експертски тим помоћи да се заустави одлазак младих

ИЗБОР:ТАНЈУГ

Идеју да се 14. јануара формира експертски тим који би требало да помогне влади да осмисли стратегију за заустављање одласка младих из земље, али и да пронађе начин како да се они који су отишли врате, саговорници "Тањуга" поздрављају уз оцену да је време да се нешто конкретно уради. Међутим, указују и да проблем тражи озбиљна системска решења.

Како је недавно рекао министар за рад Зоран Ђорђевић, у експертском тиму би, поред представника послодаваца и синдиката, били и представници САНУ, факултета, универзитета, невладиних организација, НАЛЕД-а.

Ову идеју министар је изнео поводом новог закона о усељавању, који је донела Немачка како би олакшала запошљавање грађана и из земаља изван ЕУ, што, између осталог, отвара могућност да и грађани Србије одлазе у Немачку у већем броју.

Нема прецизног податка о томе колико је радника и којих струка до сада отишло у Немачку, јер велики број људи одлази и уз помоћ друштвених мрежа, односно на друге начине, а да то није евидентирано, док мањи број посао налази преко агенција, пише *Тањуг*.

Ако се гледају само подаци Националне службе за запошљавање, у првој половини прошле године отишло је 3.035 особа.

Председник Уније послодаваца Србије Милош Ненезић каже да је иницијатива министра Ђорђевића одлична, јер после указивања на проблем одлива младих треба нешто конкретно урадити и посветити му још пажње.

"Ово је прва званична конкретна акција, један корак ка томе да се шири друштвена заједница и што више релевантних институција укључе и дају предлог неког решења", рекао је Ненезић за *Тањуг*.

Међутим, додао је, добро је укључити што више људи, али не превише, јер није потребан само теоретски модел, већ се треба суочити са свим оним што утиче на одлуку младих да оду из Србије.

"Решење не може да буде преко ноћи. Потребне су дубље реформе одређених сектора, почевши од образовања, па на даље да бисмо успели да задржимо младе", рекао је Ненезић и навео да би прва мера требало да буде јачање привредног амбијента, односно пословног окружења и услова привређивања.

То би, оцењује, ојачало фирме и оне би могле младима да понуде добре услове за развој. То је према његовом мишљењу условљено и развојем дуалног образовања према потребама привреде, а не према потребама запослених у образовним институцијама.

Савић: Проблем емиграције много дубљи, потребна системска решења

Председница Асоцијације слободних и независних синдиката Ранка Савић, међутим, сматра да стратегије и експертски тимови нису решење.

"Најава министра о формирању експертске групе, која ће покушати да заустави одлазак наших грађана у земље ЕУ, ми личи на оно 'када имаш проблем, а не знаш како да га решиш формирај радну групу или експертски тим'", рекла је Савићева.

Наводи да је проблем емиграције много дубљи и да тражи озбиљна системска решења на нивоу целе државе и друштва, те да би за почетак било добро и отпочињање једног солидног дијалога, али и то да држава обезбеди поштовање постојећих закона.

Потези, каже Савић, које би држава већ сада могла спровести без икакве експертске групе, јесу да спречи да радник не буде плаћен за прековремени рад и да послодавац не исплаћује плате и не уплаћује доприносе.

"Веће плате, примерене онима у Европи, неће решити никаква радна група, ма ко у њој боравио. Држава се сигурно неће одрећи огромних трошкова рада (порези, доприноси) и великог броја парафискалних намета зарад повећања плата и стишавања огромног емиграционог притиска", рекла је Савић.

Ковачевић: Експертска група "гађа" у проблем

Миладин Ковачевић из Републичког завода за статистику сматра да је идеја министра Ђорђевића о формирању еспертских група исправна, јер погађа тежак проблем са којим се Србија суочава.

"Завод ће настојати да са своје стране да пун допринос", каже Ковачевић.

Навео је да, према неким истраживањима, једна трећина дипломаца изражава жељу да оде из Србије.

"Годишње је тај одлив врло значајан. Добро је направити неко тело или експертски тим које може рачунати на све људе који нешто знају о томе како превенирати такве ствари", рекао је Ковачевић.

Као могуће начине да се спречи одлазак младих Ковачевић је навео запошљавање и подршку за отварања малих предузећа и предузетнички бизнис.

Министарство и репрезентативни синдикати потписали колективни уговор за установе културе

Министарство културе и информисања Србије и репрезентативни синдикати радника у култури потписали су данас Посебан колективни уговор за установе културе чији је оснивач Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У име Министарства уговор је потписао министар Владан Вукосављевић, док су у име синдиката потписници Драгана Ђорђевић, председница Самосталног синдиката културе Србије, Драган Милановић, председник Гранског синдиката културе и уметности Независност и Смиљана Стокић, заменик председника гране културе Конфедерације слободних синдиката, наводи се у саопштењу.

Вукосављевић је изразио задовољство због потписивања новог Посебног колективног уговора и додао је овај чин плод једне успешне заједничке сарадње синдиката и Министарства.

„Сви преговори су тешки и постоји неопходност добре воље и разумевања и стручности. Мислим да је у овом случају све то постигнуто. Министарство и синдикати имају велико међусобно разумевање и заједно решавају све проблеме које живот и околности пред нас постављају“, оценио је министар Вукосављевић приликом потписивања.

Драгана Ђорђевић подсетила је да претходни уговор истиче 31. децембра и да се данас приступило чину потписивања уз договор са ресорним министарствима да ће кроз анекс додатне ствари, које нису успели да реше, поправе или коригују у задатом року, наставити да решавају наредној години.

„Чињеница да потписујемо Уговор значи да постоји заједничка воља да се колективно преговарање заврши успешно. Очекујемо да ћемо битна питања, која нисмо успели да решимо, пре свега не због нашег различитог става о теми, него због синхронизације са осталим ресорима и министарствима и њиховим ставовима према култури, успети да реализујемо у следећој години“, казала је Смиљана Стокић.

„Када се деси свечани чин заборави се да је није све текло глатко и да је било жустрих расправа“, рекао је Драган Маринковић.

Он истакао да је суштина је у томе да треба да буде супротстављених мишљења и ставова како би се дошло до заједничких закључака. Како Маринковић каже овај уговор је закључен на три године, али ће вероватно бити орочен јер 2020. године ступа Закон о платама у јавном сектору, који ће нас сигурно одвести ка новим клаузулама и давањима.

Повишица плата запосленима у образовању тек у фебруару

Повећање плата за девет одсто почеће да се примењује од јануара, па ће запослени у образовању прву повишицу добити почетком фебруара, када се исплаћује јануарска зарада.

Пише: В. А.

То је за Данас потврђено у Министарству просвете, поводом недоумица које су се појавиле у делу јавности да ли повећање важи од децембра или од јануара идуће године.

Према рачуници Независног синдиката просветних радника Војводине, коју је Данас раније објавио, нова основица за обрачун плата износиће 3.130 динара, па ће наставник са седмим степеном стручности и пуним фондом часова имати почетну зараду 54.200 динара, а са шестим степеном 46.500 динара.

Тренутно, почетна плата запосленог са ВИИ степеном и 100 одсто радног ангажовања износи 49.725 динара нето.

Незадовољни због тога што градска власт само њима није исплатила солидарну помоћ

Више од хиљаду васпитачица протестовало испред Скупштине града

Више од хиљаду васпитача и осталих запослених у београдским предшколским установама окупило се вечерас у 18 часова испред Скупштине града незадовољно одлуком власти да једино њима не исплати материјалну помоћ за запослене.

Пише: Љ. Б.

Власт у Београду је запосленима у свим градским предузећима исплатила 41.000 динара, осим њима.

Ово је био директан повод за, како кажу, спонтано окупљање, које ће бити још масовније уколико им се солидарна помоћ не исплати.

Запослени у ПУ Београд осим овог имају још неке захтеве, о којима је раније синдикат покушао да преговара са градским властима, али их је овај пут на улицу извела најпре одлука којом им је ускраћена солидарна помоћ.

Окупљени, већином васпитачице, су испред зграде Скупштине, коју је обезбеђивала полиција, певале „Деда Мразе, деда Мразе“ и „Вуче, вуче бубо лења“ и „Сви треба да знају шта другарство значи“.

Удружење Синдиката пензионера Србије подржало мирне грађанске протесте

Удружење Синдиката пензионера Србије подржало је данас мирне грађанске протесте у земљи наводећи да је „легитимно право грађана да на улицама траже слободу и правду посебно онда када од урушених институција на могу да их добију“.

Пише: Бета

Позивајући чланове да се придруже протестима, Удружење је навело да му је дужност да подржи „све оне који се буне против физичког и вербалног насиља, против корупције и криминала, намештених тендера, против све очигледнијег лоповлука, против лоше социјалне политике, против медијског мрака“.

„Пружамо пуну подршку мирним и ненасилним грађанским протестима јер је на њима истакнут и захтев да се покраденим пензионерима врати сваки динар од њихових пензија. Сагласни смо и са осталим захтевима који се односе на поништавање лажних диплома, медијске слободе, фер и поштене изборе...“, стоји у саопштењу.

Удружење је изразило очекивање да ће актуелна власт, „уместо инађења и пркошења, разумно и без мржње“ размотрити све захтеве грађана незадовољних стањем у друштву.

„У противном, оних који мисле својом главом, посебно младих који ће ускоро стати на чело колоне – биће све више, јер ће се маса пристојних, незадовољних и охрабрених људи који

протестују против диктатуре, физичког, политичког и сваког другог насиља све више повећавати, као и број захтева које власт мора испунити“, пише у саопштењу.

Наводећи да пензионерима „није враћено оно што им је четири године сваког месеца одузимано“, Удружење је оценило да се Уставни суд „прави луд и више од четири године не одговара на једноставно питање: да ли је Закон о отимању дела пензија у складу са Уставом или није“.

„Влада Србије се такође прави луда, чека да помремо не дајући никаква објашњења када ће и како вратити пензионерима отете паре“, додаје се у саопштењу Удружења Синдиката пензионера Србије.

Најмање 10.000 људи протестовало у Будимпешти због закона о раду

Најмање 10.000 људи протестовало је данас у Будимпешти испред парламента Мађарске због новог закона о раду који послодавцима омогућава да од запослених траже до 400 сати прековременог рада годишње.

Пише: Бета

Синдикалне вође су позвале на протесте и штрајкове широм земље 19. јануара у циљу супротстављања закону о раду, усвојеног у децембру, за који наводе да је робовски за раднике, преноси Асошијејтед прес.

Председник Федерације мађарских синдиката Ласло Кордаш рекао је да ће они изнети захтеве премијеру Виктору Орбану и ступити у штрајк ако влада одбије преговоре. Медју захтевима су и повећање плата и уводјење флексибилнијег система пензионисања.

Портпарол владе Иштван Холик поновио је раније тврдње мађарских власти да амерички милијардер пореклом из Мађарске Џорџ Сорос финансира протесте због измена закона о раду.

Може ли експертски тим помоћи да се заустави одлазак младих?

Тањуг

У Републичком заводу за статистику сматрају да је то сјајна идеја, јер је велики проблем одлив, пре свега квалификоване, школоване омладине

Идеја да се 14. јануара формира експертски тим који би требало да помогне влади да осмисли стратегију за заустављање одласка младих из земље, али и да пронађе начин како да се они који су отишли врате, саговорници Тањуга поздрављају уз оцену да је време да се нешто конкретно уради, али указују да проблем тражи озбиљна системска решења.

У Републичком заводу за статистику сматрају да је то сјајна идеја, јер је велики проблем одлив, пре свега квалификоване, школоване омладине.

Како је недавно рекао министар за рад Зоран Ђорђевић, у експертском тиму би, поред представника послодаваца и синдиката, били и представници САНУ, факултета, универзитета, невладиних организација, НАЛЕД-а. . .

Ову идеју министар је изнео поводом новог закона о усељавању, који је донела Немачка, како би олакшала запошљавање грађана и из земаља изван ЕУ, што, између осталог, отвара могућност да и грађани Србије одлазе у Немачку у већем броју.

Нема прецизног податка о томе колико је радника и којих струка до сада отишло у Немачку, јер велики број људи одлази и преко друштвених мрежа, односно на друге начине, а да то није евидентирано, док мањи број посао налази преко агенција.

Ако се гледају само подаци Националне службе за запошљавање, у првој половини прошле године отишло је 3.035 особа.

Председник Уније послодаваца Србије Милош Ненезић каже да је иницијатива министра Ђорђевића сјајна, јер после указивања на проблем одлива младих треба нешто конкретно урадити и посветити му још пажње.

"Ово је прва званична конкретна акција, један корак ка томе да се шира друштвена заједница и што више релевантних институција укључе и дају предлог неког решења", рекао је Ненезић за Тањуг.

Он је, међутим, додао, да је добро укључити што више људи, али не превише, јер није потребан само теоретски модел, већ се треба суочити са свим оним што утиче на одлуку младих да оду из Србије.

"Решење не може да буде преко ноћи. Потребне су дубље реформе одређених сектора, почевши од образовања па на даље да бисмо успели да задржимо младе", рекао је Ненезић и навео да би прва мера требало да буде - јачање привредног амбијента, односно пословног окружења и услова привређивања.

То би, оцењује, ојачало фирме и оне би могле младима да понуде добре услове за развој.

То је по његовом мишљењу условљено и развојем дуалног образовања према потребама привреде, а не према потребама запослених у образовним институцијама.

Председница АСНС Ранка Савић, међутим сматра да стратегије и експертски тимови нису решење.

"Најава министра о формирању експертске групе, која ће покушати да заустави одлазак наших грађана у земље ЕУ, ми личи на оно "када имаш проблем, а не знаш како да га решиш формирај радну групу или експертски тим"", рекла је Савић за Тањуг.

Наводи да је проблем емиграције много дубљи и да тражи озбиљна системска решења на нивоу целе државе и друштва, те да би за почетак било добро и отпочињање једног солидног дијалога, али и то да држава обезбеди поштовање постојећих закона.

Потези, каже Савић, које би држава већ сада могла спровести без икакве експертске групе је да спречи да се дешава да радник не буде плаћен за прековремени рад и да послодавац не исплаћује плате и не уплаћује доприносе.

Веће плате, примерене онима у Европи, неће решити никаква радна група, ма ко у њој боравио. Држава се сигурно неће одрећи огромних трошкова рада (порези, доприноси) и великог броја парафискалних намета зарад повећања плата и стишавања огромног емиграционог притиска", рекла је Савић.

Идеја министра Ђорђевића је за директора Републичког завода за статистику Миладина Ковачевића је сјајна, јер погађа тежак проблем са којим се Србија суочава.

"Завод ће настојати да са своје стране да пун допринос", каже Ковачевић.

Навео је да према неким истраживањима једна трећина дипломаца изражава жељу да оде из Србије.

"Годишње је тај одлив врло значајан. Добро је направити неко тело или експертски тим које може рачунати на све људе који нешто знају о томе како превенирати такве ствари", рекао је Ковачевић за Тањуг.

Као могуће начине да се спречи одлазак младих Ковачевић је навео запошљавање и подршку за отварања малих предузећа и предузетнички бизнис.

ПРОТЕСТ РАДНИКА "ГУМОПЛАСТИКЕ": Својим телима бране машине

Д. Р.

Протест четрдесетак радника погона бујановачке "Гумопластике д.о.о." у селу Кленике

РАДНИЦИ погона бујановачке "Гумопластике д.о.о." у селу Кленике, њих четрдесетак, најавили су да "ни по цену живота" неће дозволити заплена машина које су извршитељи пописали по извршној судској пресуди. Попис имовине је уследио по извршној пресуди у корист двојице радника "Гумопластике", којима нису исплаћене заостале зараде. Како тврде чланови синдиката "Независност" у овој фирми, тужиоци нису запослени у њиховом, већ у другом погону фабрике, тако да су на синдикалном збору одлучили да ће имовину бранити "по сваку цену".

Славољуб Ристић, повереник "Независности", у "Гумопластици", сумња да неко жели да уништи једини здрав погон фабрике у којем се израђују горњи делови обуће.- Зашто не заплена машине у погону у Бујановцу, где је запослен један од тужилаца, или канцеларијски инвентар у управној згради? Уколико нама заплена машине, то аутоматски значи стављање катанца на погон који је и сада у могућности да одмах покрене производњу - оцењује Ристић.

Радници овог погона су, иначе, у штрајку још од краја 2017. од када захтевају решавање свог и статуса предузећа. Посла за раднике одавно нема, а фабрику оптерећују велики дугови, тако да се очекује да буде проглашен стечај.

Синдикат правосуђа незадовољан, намештеници "опасност за правосуђе"

АУТОР:Никола Радишић

Синдикат правосуђа Србије одржаће 15. јануара једночасовни штрајк упозорења. Незадовољни су - због недостатка радника, експлоатације запослених на одређено време, али и усклађивања накнада намештеника који обављају послове државних службеника, а за то нису плаћени.

У синдикату кажу да је посебно спорно ангажовање такозваних "намештеника", за послове за које нису надлежни. Упозоравају да то може урушити правосудни систем у Србији.

Српско правосуђе у новом проблему. Велики број процесних радњи које обављају тужиоци или судије могу бити оспорене на суду, због непрописног састава тима који у томе учествује, тврде у Синдикату правосуђа. Како објашњавају, уместо овлашћеног државног службеника, судијске и тужилачке записнике потписују неовлашћени намештеници.

"Записничарске послове може да обавља само записничар, односно државни службеник у звању референта са положеним државним испитом. Али у правосуђу најчешће посао записничара обављају намештеници, дакле они који немају звање државних службеника, они који немају положен државни испит и они немају право да ставе потпис на записник, јер су

задужени за помоћно техничке послове, а не главне послове из основне делатности", каже Слађанка Милошевић, председница Синдиката правосуђа Србије.

Закон о државним службеницима је јасан: "Државни службеник је лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава... (односно: државни органи)... а Намештеник је лице чије се радно место састоји од пратећих помоћно-техничких послова у државном органу".

Милошевић наводи да намештеници незаконито учествују у истрази заједно са тужиоцем током испитивања окривљених или сведока, са судијом за претходни поступак када одлучује о продужењу или укидању притвора, претресу стана и слично, а учествују у кривичним или парничним поступцима на суду. Иако је закон недоречен, па нигде није наведено који су то помоћно-технички послови, у синдикату упозоравају:

"То може да доведе по понављања поступака, односно обарања одлука у којима су присуствовали намештеници", каже Милошевић.

Према подацима синдиката, обим потенцијалних незаконитих радњи је огроман.

"У Другом основном јавном тужилаштву у Београду од 16 записничара, само је троје у статусу државних службеника. Друго ОЈТ има на располагању десет кабинета за спровођење тужилачке истраге. То значи да су у једном дану само три записника сачињена од стране овлашћених записничара, а седам од стране неовлашћених", каже се у саопштењу.

Гора ситуација је, додају, у Вишем јавном тужилаштву у Београду где послове записничара обавља 25 особа, од којих је само пет записничара у статусу државних службеника, 17 у статусу намештеника и три су по уговору о привременим и повременим пословима.

Адвокатица Зора Добричанин Никодијевић каже да је основни проблем недостатак кадрова у правосудју, али додаје да оваква ситуација може довести до озбиљних последица.

"Записник о испитивању мог клијента Јована Вукотића није потписао записничар државни службеник, већ намештеник, колико сам обавештена, али мислим да тај записник чини мањкавим и све сличне записнике које потписују намештеници. Ти записници су незаконити и мислим да би требало да буду издвојени из списка", рекла је Добричанин Никодијевић.

На питање Н1 о овом проблему, у министарству правде су навели само колико радника су запослили у том сектору, а за конкретан одговор упућују на председнике судова који праве распоред радника.

За евентуалне примедбе и усклађеност правилника којим се врши распоређивање радних места надлежна је Управна инспекција Министарства државне управе. У том министарству су нам рекли да та инспекција поступа искључиво по пријавама, којих до сада није било. Да ли ће их бити биће јасније када буде окончан процес по јединој тужби коју је због наплате рада на месту државног службеника поднео један намештеник из Крагујевцу.

Потписан Посебан колективни уговор за установе културе

АУТОР: Бета

Извор: Танјуг/Министарство културе и информисања

Министарство културе и информисања и репрезентативни синдикати радника у култури потписали су Посебан колективни уговор за установе културе чији је оснивач Република, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Како се наводи у саопштењу, уговор је у име Министарства потписао министар Владан Вукосављевић, док су у име синдиката потписници председница Самосталног синдиката културе Србије Драгана Ђорђевић, председник Гранског синдиката културе и уметности

Независност Драган Милановић и заменик председника гране културе Конфедерације слободних синдиката Смиљана Стокић.

Министар Вукосављевић је казао да потписивање новог Посебног колективног уговора "плод успешне заједничке сарадње синдиката и Министарства".

"Министарство и синдикати имају велико међусобно разумевање и заједно решавају све проблеме које живот и околности пред нас постављају", оценио је Вукосављевић приликом потписивања.

Драгана Ђорђевић подсетила је да претходни уговор истиче 31. децембра и да се приступило чину потписивања уз договор са ресорним министарствима да ће кроз анекс додатне ствари, које нису успели да реше, поправе или коригују у задатом року, наставити да решавају наредној години.

"Очекујемо да ћемо битна питања, која нисмо успели да решимо, пре свега не због нашег различитог става о теми, него због синхронизације са осталим ресорима и министарствима и њиховим ставовима према култури, успети да реализујемо у следећој години", казала је Смиљана Стокић.

Драган Милановић је навео да "не треба заборавити да није све текло глатко (током преговора) и да је било жустрих расправа".

Како Милановић каже, овај уговор је закључен на три године, али ће вероватно краће трајати, јер 2020. године ступа на снагу Закон о платама у јавном сектору.

Сваки пензионер је морао имати право жалбе

Председник Удружења синдиката пензионера Србије Михајло Радовић и Милан Антонијевић из Фондације за отворено друштво оценили су у Дану уживо да је сваки пензионер морао имати право жалбе на одлуку о смањењу пензија. Антонијевић сматра да пресуда да ПИО врати узети део пензије значи "да је један суд имао довољно храбрости".

Говорећи о пресуди Основног суда у Бачкој Паланци, Милан Антонијевић из Фондације за отворено друштво каже да то значи да је "за почетак, један суд имао довољно храбрости да на овакав начин формулише пресуду".

"Сада треба сачекати правоснажну пресуду да видимо да ли ће ово опстати или ће морати они којих се ово питање тиче да на други начин траже своја права", каже Антонијевић.

Председник Удружења синдиката пензионера Србије Михајло Радовић каже да су њихове колеге из Независног синдиката поднеле тужбу Европском суду за људска права у Стразбуру.

"Нас јако весели што су они стигли тамо. Ми не бисмо хтели то, а желели бисмо да нашу Владу и остале да покушамо да доведемо памети да овде реши проблем, да не идемо по Европи", каже Радовић.

Истиче да им је последњи циљ да и они оду до Стразбура.

"У овим условима, како функционише држава и правни систем, ништа није извесно, може да се деси да Апелациони или Врховни суд донесе позитивну одлуку, али и негативну. Све је питање до које мере ће палицу у својим рукама држати ти моћници који управљају тим системом", каже Радовић.

Антонијевић додаје да очекује да у наредном периоду не буде политичких притисака на сам суд.

"Надам се да ће судије и у другом суду, са пуним интегритетом узети и видети чињенично стање. Сваки пензионер је морао имати право жалбе. Ово је најмањи корак који је могао да се направи, али заиста битан", каже Антонијевић.

Додаје да очекује да ће у Уставном суду бити много више храбрости.

Ипак, каже да ако се отвори могућност да се обратe Европском суду за људска права, треба је искористити.

"Мало ме плаши што пензионер о коме се ради, осећа одређени притисак, да ли од средине, или самог суда", каже Антонијевић.

Радовић додаје да мора да се види на чему је он добио ову одлуку суда.

"Он је добио на томе да они нису издали решење о умањењу. Неспорно је да се ради о имовини, исто тако да се не ради само о имовини, него да је украђено право жалбе, које је по Уставу омогућено свима", каже Радовић.

Додаје да су они као синдикат, практично први почели, а сад су се сви удружили.

"Ја сам сав срећан што смо схватили да само ми пензионери можемо себи помоћи", каже он.

Додаје да чекају одлуку Уставног суда.

"Нећемо дуго, чекаћемо неко време, до лета, уколико то не буде, негде у априлу или мају имаћемо један јако велики протест. Ја хоћу да поздравим "једног од пет милиона", јер су на прво место људи ставили незаконито, неуставно узете пензије, у том делу сам потпуно сагласан са њима", каже Радовић.

Додаје да су пензије исто што и ауто, што и стан.

"Неко сад дође и узме ти пола стана, не каже када ће да ти врати, али је привремено", каже Радовић.

ПОЛИТИКА ONLINE

За приватизацију још око 80 предузећа

У протекле три године држава је нашла решење, односно инвеститора за више од 400 предузећа предвиђених за приватизацију, а у Министарству привреде задовољни су резултатима у 2018. у коју се ушло са списком од 122 предузећа, а изашло са свега 85 фирми у приватизационом портфолију, преноси ТаЊуг.

С обзиром на то да је још неколико јавних позива за приватизацију у току и да се окончање тих поступака очекује наредних недеља, у Министарству верују да ће до краја јануара 2019. у портфолију Министарства остати око 80 предузећа.

„То су предузећа која су апсолутно неутрална по буџет Србије, по наше јавне финансије. Нека од већих, попут Симпа и Јумка, корачају кроз усвајање Унапред припремљеног плана реорганизације”, каже за ТаЊуг државни секретар у Министарству привреде Драган Стевановић.

У 2019. се очекује и решавање питања Петрохемије.

„Има позитивних назнака и сигнала ових дана и недеља. О томе ћемо још да разговарамо и да анализирамо шта је то што би било најбоље за државу да се уради са Петрохемијом”, каже Стевановић.

У 2019. очекује се и окончање приватизације ФАМ-а, за који је заинтересована америцка компанија Валволине.

„Имамо и потписан меморандум и чини ми се доброг и озбиљног инвеститора”, каже Стевановић.

Наглашава да су и Петрохемија и МСК-а и Симпо и Јумко компаније које не коштају један једини динар грађане Србије и буџет.

„То је оно што је сврха, циљ и смисао једног храброг корачања кроз поступак приватизације”, поручио је Стевановић.

У 2018. години објављена су 23 јавна позива за приватизацију, остварени су приходи од нешто мање од шест милиона евра од продаје капитала седам предузећа, а од продаје имовине ПКБ корпорације 121 милион евра.

Решено је и питање стратешког партнерства за РТБ Бор за чију је докапитализацију кинески Зиђин уплатио 350 милиона долара са планом да у наредних шест година инвестира још 1,26 милијарди долара.

За 16 предузећа која су била предвиђена за приватизацију покренут је стечајни поступак, међу којима је и ХИП Азотара Панчево, док је за 13 субјеката обустављен процес приватизације.

У току је пет јавних позива за продају капитала Хидротехнике, Луке Нови Сад, Плантаже д. о. о. Велика Дренова, Ветеринарске станице д.о.о. Лајковац и Ваљевске пиваре.

„Министарство привреде има разлога да буде задовољно резултатима у приватизацији. У 2018. годину ушли смо са 122 предузећа у портфељу Министарства привреде, амбиције и план Министарства је био да годину окончамо са 100 и мање од сто колико је то могуће, а ево годину завршавамо са свега 85 предузећа”, рекао је Стевановић.

Највећи изазови Министарства привреде у 2018. години, каже Стевановић, били су пре свега компанија РТБ Бор, ПКБ и Азотара.

„Они више нису део приватизационог портфеља Министарства привреде, с обзиром да су ове две компаније приватизоване, једна кроз модел стратешког партнерства, друга кроз модел продаје имовине, док је Азотара пут свог решења, окончање, излажење из ситуације у којој јесте, видела у стечају”, рекао је Стевановић.

Важно је и да је свих 5. 000 људи у РТБ-у Бор остало на својим радним местима, као и то што је Ал Дахра преузела 1. 700 радника ПКБ корпорације, а осталима је исплаћен социјални програм.

Како ћемо живети у 2019.

Аутор: Јасна Петровић-Стојановић

Економисти тврде да нема чаробног штапића, иако је 2018. за привреду Србије била најбоља у претходних 10 година. Остварени су резултати на нивоу просека земаља централне и источне Европе. Ту се пре свега мисли на раст БДП и зарада више од четири одсто, повећану запосленост од око три процента, ниску инфлацију од око два одсто и ниске каматне стопе, фискални суфицит, али и решавање проблема ниских кредита.

– Међународне околности за раст привреде Србије у наредној години, упркос турбулентним политичким догађањима, за сада изгледају повољно. У 2019. години очекујемо раст БДП од 3,5 до четири одсто, што је нешто спорије него у претходној, првенствено због тога што се не може рачунати на велики позитиван утицај једнократних фактора – пре свих раст пољопривреде.

Очекивани раст привреде у наредној години омогућиће наставак раста реалних зарада по стопи од око четири одсто, док би просечне зараде у еврима могле да достигну између 440 и 450 евра. У наредној години очекујемо раст запослености два, три одсто, док ће незапосленост опадати брже због масовног одласка грађана Србије на рад у иностранство – каже за „Политику” др Милојко Арсић, професор Економског факултета.

Због очекиваног високог раста домаће тражње процењује се да ће дефицит текућег платног биланса у наредној години бити приближно на нивоу прошлогодишњег од око шест одсто БДП. У наредној години очекујемо да ће се инфлација кретати испод средине циљног коридора, односно да ће бити мања од три процента.

– Приватизација РТБ „Бора” представља један од најпозитивнијих догађаја у привреди Србије у години за нама. Она је значајна не само за запослене, него за све грађане Србије чији се поре-

ски приходи убудуће неће трошити на покривање губитака и плаћање дугова овог предузећа. Она је такође важна и за добављаче РТБ „Бор”, попут ЕПС-а, јер ће лакше наплаћивати своја потраживања – објашњава Арсић.

Приоритет владе у наредној години требало би да буде очување макроекономске стабилности, али и промена економке политике у смеру подстицања дугорочно одрживог раста привреде. Држава би коначно требало да оствари напредак у реструктурирању јавних предузећа, као и да престане да им узима дивиденде, како би ова предузећа више инвестирала.

Да би ове жеље могле да нам се остваре у новој 2019. цени и Владимир Вучковић, члан Фискалног савета, који очекује још једну добру годину. Наравно, уз ограду, „уколико изостану економски и политички шокови из окружења”. То би значило стабилне јавне финансије, цене и девизни курс и нешто мањи привредни раст него у 2018. Кључно ће бити да ли ћемо брже реформисати државу, од бољег планирања и извршења јавних инвестиција, до одлуке да се средимо у областима где су други одавно напредовали – платни разреди за запослене у јавном сектору, запошљавања тамо где има мањкова и отпуштања где има вишкова, реформа здравства и просвете, ефикасније институције и судство, сређивање локалних финансија, брже приватизације и препуштања неуспешних државних предузећа стечају.

Главни макроекономски показатељи Србије 2012. и 2017–18. са пројекцијама до 2023. године

Индикатори/године	2012.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Раст БДП	-1	1,9	4	3,5	4	4	4	4
БДП у милијардама долара	40,734	41,432	47,654	50,139	54,38	58,656	63,386	68,306
БДП ППП у милијардама долара	92,193	105,732	112,512	118,929	126,044	133,527	141,452	149,95
БДП пс	5,656	5,901	6,814	7,198	7,839	8,489	9,210	9,965
БДП ППП пс	12,801	15,059	16,089	17,075	18,170	19,325	20,555	21,877
Бруто инвестиције/БДП	21	21	21,3	21,6	21,8	21,7	21,5	21,3
Бруто национална штедња/БДП	9,535	15,316	15,651	15,97	16,52	16,65	16,844	17,271
Инфлација, крај периода	12,2	3	2,4	2,5	3	3	3	3
Увоз робе, раст волумена	0,8	10	10,3	7,5	7,8	7,8	7,6	7,3
Извоз робе, раст волумена	-0,8	8,6	10,6	9,1	8,7	8,8	8,9	9
Незапосленост	24,6	14,1	13,8	13,5	13,2	12,9	12,6	12,4
Јавни приходи/БДП	41,2	44,2	43,2	42,3	42,1	41,8	41,6	41,4
Јавни расходи/БДП	48	42,7	42,4	42,5	42,4	42,1	41,9	41,7
Бруто јавни дуг/БДП	57,9	62,5	58,8	55,9	53,1	50,1	47,4	44,7
ПБ/БДП	-11,5	-5,7	-5,7	-5,6	-5,2	-5,1	-4,6	-4,1

Извор: ММФ, октобар 2018. године

У години за нама можемо бити задовољни привредним растом нешто већим од четири одсто, инфлацијом од око два процента, равнотежом у буџету и обарањем јавног дуга.

– Веома су важне и две приватизације РТБ „Бора” и ПКБ-а, јер се тиме отвара могућност да предузећа буду успешнија и да се смање ризици њиховог пословања на јавне финансије. Од макроекономских показатеља, највише забрињава раст дефицита у размени са светом (биће више од милијарду евра већи него у 2017) и то што у погледу привредног раста и даље заостајемо за окружењем. То је све повезано и с тим што су домаће јавне и приватне инвестиције и даље ниске, што показује да државна администрација и даље не успева да организује радове и направи и поправи довољно путева, пруга, водовода, канализација, пречишћивача вода, депонија, већ да се лакше упушта у куповину и увоз опреме, од новогодишњих украса до авиона.

Након одличних резултата у 2015. и 2016. години, у претходне две године примећује се да се сива економија и даље не смањује. Наградне игре и пријаве грађана не могу да дају резултате По-

реској управи, јер су потребније темељније промене – изградња капацитета пореске администрације кроз запошљавање нових радника, нарочито дефицитарних теренских инспектора, повећање зарада запослених, инвестиције у изградњу модерног информационог система.

Када је реч о судбини пензионера, Вучковић истиче, да је права штета што је и након укидања привременог смањења пензија унета нова неизвесност и дискриминација. Укидање формуле за усклађивање пензија и додељивање посебног повећање само најнижим пензијама удаљавају пензијски систем од легално и економски одрживог система. Добро је што је наговештено да ће се формула поново увести већ у 2019. а онда се поставља питање зашто је уопште била суспендована и зашто су нас надлежни министар и народни посланици убеђивали да је то застарело и превазиђено решење?

Да је прошла година била релативно успешна и да џак Деда Мраза није претежак за све наше жеље у новој, сматра и Миодраг Зец, проф. на Филозофском факултету. Остварени су, каже, неки важни циљеви – раст БДП, смањен је јавни дуг, повећан прилив страних инвестиција, смањен буџетски дефицит и пад стопе незапослености. Начини на који је успех остварен предмет су расправе у јавности.

– Кључне примедбе односе се на консолидацију остварену селективним смањивањем само неких пензија и високих субвенција претежно страним инвеститорима. Највећи проблеми везани за систем остали су неререформисана држава, јавна предузећа и јавне службе (здравство, просвета...). Фискална консолидација и ад хок интервенције су подриле темеље стабилности, предвидљивости и ефикасне одрживости пензионерског система. Ако пензија није последица уплата и ако влада може уредбама да одређује коме ће и колико дати онда се може очекивати урушавање ПИО система у будућности – оцењује Зец.

И сада се уплаћују доприноси на минималац, а плате се дају у кешу радницима, а добит предузетницима. Социјалну политику треба одвојити од пензија, направити социјалне карте и то решавати одвојено. Уколико се напусти предвидив и стабилан систем биће кажњени они који су плаћали, а награђени они који су изигравали закон. Нажалост, код нас је изгледа „рентабилније“ кршити него поштовати закон (дивља градња, рад на црно...)

Приоритети владе би у том смислу требало да буду, каже Зец, реформа државе, јавних предузећа и јавних служби, судства....

За економисту проф. др Јурија Бајца најважније је што је у години за нама очувана стабилност јавних финансија уз солидан привредни раст. Најмање је урађено на реформи јавног сектора и систематској подршци домаћем приватном сектору. И даље заостајемо у односу на друге, када је реч о ефикасном функционисању тржишних институција и владавини права.

– Закон о пореклу имовине, који би требало да се донесе, не вреди доносити ако не постоји намера да се спроводи и да се без изузетка односи на све. Много тога је могло да се уради и са постојећим законским решењима. Кључна је политичка воља, а ње до сада није било. Приоритет Србије треба да буде модернизација привреде и свих функција државе.

Деда Мразе, можеш ли ти све ово?

ИНТЕРВЈУ: ИВАНА ВУЈИЋ, В. Д. УПРАВНИКА НАЦИОНАЛНОГ ТЕАТРА

Криза не треба да изазива страх

Позвала сам на састанак све представнике синдиката. Није питање имати проблем, већ идеју за његово решење

Аутор: Борка Голубовић-Требјешанин

Прошло је нешто више од месец дана од када је редитељка Ивана Вујић села у Нушићеву столицу као друга жена у историји националног театра која се нашла на челу ове куће.

За ову редитељку ништа у животу није обично, нити једноставно. Редовни је професора режије на Факултету драмских уметности у Београду од 2005. године. На истом факултету, на Катедри за позоришну и радио-режију стекла је академску диплому, а последипломске студије завршила је на париској Сорбони. На сцене Србије, Словеније, Немачке, Италије поставила је до сада више од 80 представа истражујући живот и дело Магдалене Маге Магазиновић, Милоша и Виде Црњански, Фриде Кало...

Важите за уметницу која не поштује правила, не следи ниједну школу, не слуша савете. У каквом стању сте затекли национални театар? Да ли ће бити радикалних резова који су некада згодни, некада и преко потребни?

Не бих се сложила да не поштујем никаква правила. Била сам међу најбољим студентима, имала највећи просек, али правилима сам можда прилазила на начин на који Црњански прилази стварима, а који је говорио: „Ја ћу увек говорити 'тица, а не птица'. Црњански је био рођени песник. Значи, све што радим, радим у служби позоришта. За мене је част да се налазим као друга жена у историји националног театра на челу ове куће који је својевремено Раша Плаовић називао нашом кућом. Наша кућа представља план нашег националног идентитета, подсећам да је саграђена поред Стамбол капије и стратишта и да њено оснивање значи оно што је значило и оснивање свих европских театара који су настали нешто раније, други нешто касније. Наша позоришна кућа је утолико вреднија јер се овде ради о земљи која је стално била под притисцима, подсетимо да је ово здање током историје и два пута рушено. Први пут у Првом светском рату, други пут и у Другом светском рату.

Који позоришни принцип и коју репертоарску политику ћете заступати?

У 21. веку морамо да се окренемо гледаоцу. Он мора бити неко ко је спреман да размисли, да запита, кога ћемо едуковати, неко ко ће бити наш гледалац следећих 50 година. У збиру наслова које ћемо радити налазе се и Станковићева „Нечиста крв”, Шекспиров „Сан летње ноћи”, скрајнута драма Живојина Вукадиновића „Невероватни цилиндер Њ. В. краља Кристијана”, „Центрифугални играч” Тодора Манојловића, наравно дела Данила Киша, заборављене ауторке Биљане Јовановић... Ова штива и аутори укрстиће своју уметничку поетику са редитељским рукописима Милоша Лолића, Никите Миљивојевића, Милана Нешковића, Снежане Тришић...

Волела бих да ми неко нађе да сам члан неке партије. Нисам никада била члан ниједне партије, јер сам све протекле године била посвећена раду и позоришту

Љубав је најважнија реч у уметности. Колико је деликатно вратити љубав међу уметнике будући да смо сведоци једномесечних бурних догађаја који су резултирали сменом Дејана Савића? Колико су овакви догађаји пореметили стваралачку атмосферу у самом националном театру у 150. сезони, односно у овој кући уопште?

Криза увек постоји. Простор кризе је простор промене, он не треба да изазива никакав страх. Затекла сам дивну кућу са дивним људима, сви заједно ћемо је направити бољом заједно са нашом публиком. Уметници су људи који су свој живот посветили трагању за љубављу. Проналажење љубави је комплексна ствар, али трагање за љубављу значи да се опредељујете за добро, да служите добру и да све своје снаге дајете томе. Сваке вечери ова кућа има на стотине гледалаца, на две сцене, бројни уметници све своје потенцијале предају другима у име љубави и тиме покрећу публику која, када изађе са представе, можда и промени своје одлуке. Можда неће напустити Србију, можда ће наставити студирање, можда ће добити неки нови импулс и постати другачији и бољи.

Ако је тако идилично стање у националном театру зашто су онда глумци инсистирали на промени, односно смени Дејана Савића?

Уметници су били у праву, поставивши питања желели су да им буде боље. Њихови захтеви су били на месту. Није било у реду да њихове гардеробе буду у таквом стању, да не постоји

поштовања куће од таквог значаја. Народно позориште као кључна кућа културе мора да буде место које ће да повезује остала позоришта у Србији, односно да негује сарадњу са регионом, светом. Национални театар може бити одлична централна установа која ће дигитализацијом представити оно што поседује, од костима, декора и тако извршити размену онога што поседује са кућама у Србији. И неће увек бити проблем новац. Идеја је та која ће нас водити.

Драма Народног позоришта је у последњих неколико сезона остварила значајан репертоарски помак. Каква је ваша естетска процена досадашњих резултата Дrame?

Веома пажљиво сам посматрала и прошла кроз овај период проучавајући сва документа. Све представе и Опере, и Балета, и Дrame сам поново одгледала. Све што је требало да се помогне и поправи је учињено. Рад ансамбла Дrame је био веома солидан, са великим резултатима, али ово је кућа која постиже резултате по карактеристикама свога ансамбла јако много. Наши уметници много гостују, ово је централна кућа која нормално мора да има квалитет који постоји и тај квалитет мора да се настави и подигне на још виши ниво. Настојаћемо да наша стручна младост остане у Београду и Србији.

Љубитељка сте, како волите да кажете, „извођачких глумачких радова”. Да ли иза вас стоје неке политичке струје будући да се до последњег тренутка спекулисало са неколико појединаца који су виђени на место првог човека ове куће?

Волела бих да ми неко нађе да сам члан неке партије. Нисам никада била члан ниједне партије из простог разлога што сам све протекле године била посвећена раду и позоришту. Дакле, и да сам хтела, нисам имала времена да се бавим неким озбиљним партијским радом. Никада нисам била партијски опредељена.

Сведоци смо великог броја запослених уметника у националном театру који годинама нису прешли праг матичне куће. Да ли ћете по том питању правити неке радикалне резове?

И тај проблем покушаћемо да решимо. Наше колеге редитељи који буду радили са драмским уметницима мораће да пронађу своју поделе у кући. За сада нико није вратио улогу. Напротив, имали смо случајеве да се неки уметник разболи уочи представе, па су га колеге, које су биле дежурне замениле без проблема. Вратили смо принцип дежурстава, контролне пробе.

За кратко време сте покренули многе акције у циљу побољшања услова рада уметника, у смислу замене столица, кречења гардероба, хигијене... Међутим, током јесењег протеста апострофирани су проблеми са светлосним парком, енергетиком, аудио и видео-опремом, што захтева озбиљнија улагања. Како видите решење ових проблема?

Већ смо кренули и у решавање тих проблема. Добили смо понуде за побољшање аудитивног система кроз читаву зграду, да то обавештавање буде на већем нивоу, да се стање поправи. Прва фаза решавања проблема је већ урађена, остаје нам да кренемо у радове већ у јануару месецу.

У кући, односно по друштвеним мрежама већ се спекулише да имате озбиљне опоненте. Како помирити незадовољне, бројне синдикате којих у националној кући има много?

Управо сам имала састанке са свим синдикатима. Они су сви били јако задовољни. Позвала сам на састанак све представнике синдиката. Водим записник о свакој ствари коју радим. Ту је записничар који стално ту седи и све бележи. Замолила сам их да са своје стране помогну колико год буду у прилици. Није питање имати проблем, већ идеју за његово решење.

Шта бисте пожелели суграђанима, публици, односно себи у 2019. години?

Да пуно радимо, да се радујемо и да се бескрајно поштујемо.

СССВ: Повећати плате, услове рада, сигурност радног места

НОВИ САД: Година иза нас је, као и много протеклих, била веома тешка за раднике, и заиста је неопходно да се предузму кораци како би се побољшали услови рада, сигурност рада и радног места, као и зараде, каже председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горан Милић.

Фото: Председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горан Милић Фото: Дневник.рс
То се, додаје, мора урадити што је брже могуће, а мере морају бити такве да имају позитивне и дугорочне резултате како се не би у веома скорој будућности десило да у Србији буде радних места, али неће бити радника.

Зато је и те како важно да се задрже квалитетни радници, као и они који се још школују, како би имали од кога да уче и остану у земљи, а не да оду у иностранство, каже наш саговорник.

Милић указује да се о томе мора размишљати јер неколико веома важних параметара показује да се Србија може суочити с недостатком радне снаге. По његовим речима, у нашој земљи има више становника старијих од 60 година него оних млађих од 18 година, а стопа наталитета је негативна, односно сваке године умре око 38.000 људи више него што их се роди.

Уз то годидшње из Србије оде чак око 60.000 људи, углавном младих и високообразованих, али будући да је недостатак обучених и квалитетних мајстора, занатлија, присутан у целој Европи, све више ће нам недостајати и других кадрова, а неких већ нема јер се дешава да се месецима не могу наћи кандидати за радна места медицинских сестара, возача, грађевинских радника, угоститељских радника... Нажалост, готово је извесно да ћемо то веома брзо и осетити јер ће у Немачкој, којој недостаје много радника различитих струка, могућност за запошљавање грађана из земаља ван Европске уније бити далеко већа, каже Милић.

Мало и за минималну корпу

Минимална цена радног сата у Србији од ове године износи 155 динара, односно месечна зарада ће се, у зависности од броја радних сати у месецу, кретати од око 26.100 динара до око 28.600 динара. У односу на минималну зараду из прошле године, овогодишња је виша у просеку за око 2.000 динара.

Од 2011. године раст вредности минималне потрошачке корпе и минималне зараде није усклађен, односно трошкови минималне потрошачке корпе стално су расли више и брже него што је повећаван минималац, каже Милић.

Како додаје, за подмиривање трошкова минималне потрошачке корпе потребно је 1,64 минималне зараде и тај податак сам за себе све говори.

Милић указује да за минималац ради више од 350.000 радника, да је минимална зарада, која је увећана за 12 динара, изузетно ниска, а да је и просечна зарада мала. По његовим речима, несигурност радног места је огрмона јер се форсирају флексибилни начини запошљавања и све је мање оних који се запошљавају на неодређено време, а све више оних који се запошљавају преко агенција за запошљавање. То код радника изазива несигурност и немоћ, страх од губитка радног места је сталан, а примања не прате цене.

Мале зараде, висок проценат запослених који раде на црно, низак степен заштите радничких права - то је стварност у којем живи већина запослених у Србији и ако се нешто не промени на боље неће бити добро. Да бисмо задржали људе у Србији и потребно је направити амбијент у којем ће се од рада моћи пристојно живети, каже Милић. **Д. Млађеновић**

У Савезу синдиката Војводине сумирали 2018. Далеко је златно доба

Предвиђа се да ће у наредној години око 250.000 људи напустити Србију у потрази за бољим стандардом и животом у земљама Западне Европе, а највише ће отићи у Немачку, изјавио је председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горан Милић.

Пише: Р. Балаћ

Он каже да је тако снажан одлив људи омогућен изменом немачког законодавства када је реч о мигрантима.

Већ сада се осећа мањак квалификованих радника, стручњака, лекара и другог медицинског особља, јер годишње оде 60.000 радника у најбољим годинама. У синдикату оцењују да нису само ниске плате разлог масовног одласка, него лош општи амбијент и политичка ситуација.

– Власт говори о томе да никад није било боље, да смо лидер у расту БДП, смањењу незапослености и реформи привреде, а 350.000 људи прима минималац и четвртина становништва гладује. Живот је нешто друго, није оно што власт прича – каже лидер војвођанског синдиката.

Када је реч о запошљавању, већина оних који сада добију посао не знају да ли ће га имати кроз три месеца, а једино су сигурни они који су запослени по политичкој линији. У синдикату наводе да се последњих година није догодило да се изабере директор неког јавног или комуналног предузећа а да није из странака владајуће коалиције у градовима и општинама.

У синдикату Војводине кажу да је протеклих година потрошена силна енергија грађана, који нису осетили бољитак, па су разочарани и због тога нема већих протеста и штрајкова, иако тиња огромно незадовољство.

СУБОТИЦА. КОМ

Ниске зараде обележиле 2018. годину, поручују из градског синдиката

Највећи проблем радника ове године биле су ниске зараде, поручили су из Савеза самосталних синдиката града Суботице.

За разлику од претходних година, када су главни проблеми радника биле неисплаћене зараде и неуплаћени доприноси, ове године то на срећу није било случај. Ипак, иако је исплата зарада била редовна, проблем је висина примања, јер не може да обезбеди основну егзистенцију.

- Не можемо да кажемо да је све одлично, једино је добро што немамо те велике проблеме који су били до пре две године, али сад постоји проблем који смо у Синдикату истицали још 2014. године да су зараде прениске, те да због тога имамо одлив радне снаге из Суботице последњих пет, шест година - поручио је председник Савеза самосталних синдиката града Суботице, **Милан Поповић.**

Из Синдиката поручују да уколико се нешто не предузме, Суботица би могла да се суочи са недостатком радне снаге, што ће бити главна кочница развоја града. Као једино решење тог проблема у Синдикату виде повећање минималне цене рада на 36 хиљада динара, што задовољава цену минималне потрошачке корпе у Србији.

- Најнижа цена рада мора бити минимум 300 евра и то је прављено на бази животних потреба, за два члана домаћинства то је 72 хиљаде динара, што је минималан износ без којег једна породица не може да функционише. Уколико не дође до повећања висине зараде наставиће се одлив радне снаге, а посебно младих - упозорио је Поповић.

Савез самосталних синдиката Ниша: Вратимо потписивање колективних уговора о раду

Према подацима Министарства трговине, туризма и телекомуникација, минимална потрошачка корпа кошта 36.646 динара, док минималац износи око 27.000 динара, што је тренутно разлика од готово 10.000 динара – чуло се између осталог на састанку Савеза самосталних синдиката Ниша коме је присуствовао и Љубисав Орбовић, председник СССС-а.

“Нисмо у потпуности задовољни ни овогодишњим повећањем минималне зараде, јер смо ми тражили повећање од 10 одсто, а добили смо мање, али ипак је и то помак. За последње три године, успели смо да се изборимо да се минимална зарада повећа за укупно 28 одсто”, рекао је Орбовић и додао да је незадовоља тиме што Влада Србије није уважила синдикални захтев да се укине закон о умањењу зарада у свим делатностима”

Синдикат, послодавци и Влада Србије договорили су се да у наредном периоду минимална месечна зарада сукцесивно достигне ниво минималне потрошачке корпе.

“Један од разлога за диспропорцију у висини плата јавног и приватног производног сектора, на штету овог другог, то што је држава потписивала са страним инвеститорима такве уговоре, који им омогућавају да исплаћују производним радницима лимитиране плате углавном по формули “20 одсто више од минималца”. Други разлог због којег је ова диспропорција уочљива јесте и то што део власника приватних фирми разлику изнад минималца исплаћује раднику “на руке”, казао је Орбовић и додао:

“Решење је у томе да се вратимо потписивању колективних уговора на нивоу гранских синдиката. Не сматрам да су плате у јавном сектору високе, већ је проблем што су у реалном, производном сектору ниске”.

Статус запослених може да се поправи и организовањем синдиката у фабрикама, а у Нишу је недавно учињено то у компанији “Леони”.

“После више година безуспешних покушаја да формирамо синдикалну организацију у некој од страних компанија, коначно смо успели. Притом, нисмо наишли ни на какву опструкцију послодавца и надам се да ћемо то учинити и у другим компанијама”, рекла је Оливера Бобић, председница ССС града Ниша.

Она је додала и да већ пола године преговарају са локалном самоуправом о колективним уговорима у комуналним делатностима.

“То нам је важно због утврђивања критеријума за евентуалне технолошке вишкове, којих до сада, додуше, није било. Очекују се технолошки вишкови у школама, ту постоје колективни уговори, али нама је важно да се пронађе решење које ће бити праведно за запослене. Такође, Социјално-економски савет, који се састао тек неколико пута за седам-осам година, мора да оживи. Градски функционери треба да разговарају са синдикалцима и чују шта мучи запослене”, истиче Оливера Бобић.

Орбовић је рекао да ће Закон о агенцијском запошљавању раднике ставити у лош положај. Током авне расправе о нацрту овог закона није прихваћен предлог синдиката да само 10 одсто запослених у фирми може да ангажује агенција, а да за остале мора да се тражи одобрење Министарства рада.

“Ово је један врло непријатан закон који радника поставља као робу, где га послодавац изнајмљује где и кад му је потребно” рекао је Орбовић који је додао да због тога што се проценат тако ангажованих радника повећава, вероватно неће прихватити усвајање оваквог закона.